

Hier klopt niks van:

1 liter melk minder, 1.000 water besparen

In tijden van droogte krijgt het waterverbruik bij de productie van voedsel en vooral van dierlijke producten aandacht. Onlangs werd de bewering dat voor de productie van 1 liter melk 1.000 liter water nodig is in het blad Knack geciteerd door Joop.nl (BNNVara). Minder melk drinken zou een grote bijdrage leveren aan het oplossen van het watertekort. Het blijkt een voorbeeld van selectief shoppen in gegevens. In Nederland is veel minder water nodig.

In een rapport van Unesco IHE door de Twentse onderzoekers Mekonnen en Hoekstra zijn uitgebreide berekeningen over de water footprint voor dierlijke producten per regio en per land gepresenteerd.

De water footprint is een maat voor de totale hoeveelheid water die wordt verbruikt voor de productie van voedingsmiddelen in de hele productieketen. Het watergebruik wordt uitgedrukt in totale hoeveelheid water voor de groei van voedergewassen, als drinkwater en water voor andere productieprocessen. Een water footprint bestaat uit 3 componenten:

Waterverbruik voor vetten en eiwitten

Het rapport van de Unesco-IHE (Mekonnen en Hoekstra, 2010) berekende ook de water footprint per eenheid voedingswaarde en vergeleek het met plantaardige producten. Per gram vet is de footprint van boter lager (6,4 liter/gram) dan van oliehoudende gewassen (11 liter/gram). De water footprint voor eiwit is bij eieren, melk en pluimveevlees nagenoeg gelijk (ca. 30 liter/gram). Voor varkensvlees is dat twee keer zoveel (57 liter/gram). Peulvruchten en oliehoudende zaden hebben gemiddeld resp. 19 en 16 liter water/gram eiwit nodig.

water uit oppervlakte- en grondwater, regenwater en water dat tijdens het productieproces wordt verontreinigd.

De waterbehoefte voor de productie van dierlijk voedsel is afhankelijk van de regio, productiemethode, de technische resultaten en de aard van het rantsoen. Het grootste deel van de water footprint wordt bepaald door de voerproductie (groei van voedergewassen op het veld).

NEDERLANDSE MELK VOORAL UIT REGENWATER

Volgens de gebruikte rekenmethode is de gemiddelde waterbehoefte om 1 liter melk te produceren in de wereld 1.021 liter. Voor de Nederlandse productie is dat met 528 liter beduidend minder. Daarvan is 462 liter regenwater, 41 liter komt uit oppervlakte- of grondwater en 25 liter is nodig voor het hele productieproces.

The image shows a screenshot of a news article from BNNVARA. The article title is "'Korter douchen om water te besparen? Minder melk drinken is veel effectiever'". Below the title, it says "Nieuws · 06-08-2022 · leestijd 1 minuten · 21936 keer bekeken · bewaren". The main image in the article is a close-up of a showerhead with water spraying out.

liter

Een koe heeft 4 tot 5 liter water nodig per liter melk. Bij grazende koeien komt het voor een belangrijk deel uit het gras.

CIJFERS GEDATEERD

Het rapport geeft inzicht in factoren die de water footprint van dierlijke productie beïnvloeden. Een aantal van de cijfers die gebruikt worden, is gedateerd. De gebruikte voederconversiecijfers komen uit een rapport van 1995. De laatste 30 jaar zijn zowel de voerproductie als de voederconversie aanzienlijk verbeterd. Het is aannemelijk dat de huidige footprints lager zijn. ■

Conclusies

1. De suggestie dat door minder melk te drinken een wezenlijke bijdrage wordt geleverd aan het watertekort is voor Nederland onjuist.
2. De waterbehoefte van Nederlandse koeien is 4 tot 5 liter, per liter melk
3. De water footprint per liter melk is in Nederland bijna de helft van het gemiddelde in de wereld. In Nederland is van de benodigde 528 liter ca 87% regenwater.
4. De genoemde cijfers zijn gedateerd en nu waarschijnlijk lager.

Voedingscentrum gaat cijfers aanpassen

Er zijn veel publicaties waar het getal van 1.000 liter wordt genoemd, zonder dat de onderliggende rapporten zijn gelezen. Ook het Voedingscentrum noemt op haar website de 1.000 liter. Desgevraagd laat het Voedingscentrum weten dat zij de cijfers binnenkort zal aanpassen, op basis van een recente publicatie van het RIVM. Dan zal niet de water footprint worden genoemd maar alleen de hoeveelheid bodem- en oppervlaktewater. Volgens het RIVM-artikel is dat 16 liter water per liter melk. Dr. Leenes van de Rijksuniversiteit Groningen zal binnenkort cijfers publiceren over de water footprint van reguliere en biologische melk.